

EIRENE^{NL}

Volg EIRENE ook op
Facebook, Twitter en YouTube.

Pappenheim, een bijzonder stadje

Marjo en ik zijn bezig met een groot privéproject. Wij fietsen van Brummen (onze woonplaats) langs de rivieren naar Wenen. Het is een langjarig project, waarbij wij steeds een stuk langs een rivier (en terug) fietsen en op deze manier stapje bij beetje langs IJssel, Rijn, Main, Tauber, Altmühl en tenslotte Donau Wenen willen bereiken. We hebben dat eerst vanuit huis gedaan, maar het werd al snel te ver om ergens met de auto heen te rijden en vervolgens daar te fietsen. In 2019 zijn wij begonnen hier Caravan-vakanties aan te besteden. Wij zetten de Caravan ergens neer, fietsen een aantal etappes en schuiven vervolgens op naar een volgende camping om deze aanpak te herhalen. Deze zomer begonnen wij aan de monding van de Main tot Wertheim, reden vervolgens langs de Tauber, klommen per fiets over de waterscheiding bij Rothenburg-ob-der-Tauber en zakten nu de Altmühl af richting Kelheim waar deze rivier uitmondt in de Donau. We passeren een groot aantal dorpen en stadjes, maar deze wil ik U niet onthouden: Pappenheim.

Op een prachtige dag reden wij via de uiterwaarde langs de Altmühl en tussen de heuvels kregen wij zicht op een imposant kasteel, slot Pappenheim. Ogenblikkelijk viel mij de uitdrukking in: Hij kent zijn Pappenheimers. Wat wil nou het geval, in de avond las ik het boek van Bart van Loo – Bourgondiërs, over de ontstaansgeschiedenis van Nederland (als natiestaat) en daarin wordt melding gemaakt van de graaf van Pappenheim en zijn leger. Als je in die tijd als graaf of hertog een conflict te beslechten had met een andere graaf of hertog kon je altijd, mits je financiën het toelieten, een beroep doen op de graaf van Pappenheim, die je met zijn manschappen, de Pappenheimers, te hulp schoot. Een ordinaar huurlingen leger avant la lettre dus. De uitdrukking gaat er dan over dat je goed moet weten wie jouw medestanders (de Pappenheimers) zijn en wanneer zij zich tegen jou zouden kunnen keren (in dit geval als de beoogde vijand meer geld bood). De glans van het kasteel was er op dat moment wel een beetje af wat mij betreft kunt U zich voorstellen. Maar de natuur was bijzonder, een prachtig dal met steile wanden met rotsen geflankeerd en wij fietsten verder. Na een paar kilometer een geheel andere kant van Pappenheim. Er stond een bijzonder natuurlijk ogend bouwwerk. Een mooie parkachtige plek ervoor, met bankjes en een informatiebord.

Met deze keer...

EIRENE

- Pappenheim, een bijzonder stadje
- Van de voorzitter
- Dorpje ergens in de heuvels
- Anna in dubio over studiekeuze
- Giften

Projecten

- Kerstgroet uit Bosnië

Het bleek een Weidenkirche te zijn, een werkstuk van wilgen. Jongeren bijeengebracht door de Bayerische Evangelische Kerk hebben in de paastijd van 2007 dit bouwwerk neergezet in een werkweek. Een frame van 7 stalen ronde bogen werd opgericht voor het schip en 12 stalen vormen werden gebruikt om een koepel te realiseren. Vervolgens werden door de jongeren meer dan 1000 wilgentenen aangeplant. Nu 14 jaar later zijn deze wilgentenen rond dit frame opgegroeid en is er een natuurlijk kerkje ontstaan dat zich in ieder jaargetijde op een eigen manier toont. De kerk is ingewijd en wordt gebruikt voor diensten. De jongeren van 2007 zullen ondertussen zo tussen de 30 en 40 zijn. Ze houden zich er niet actief meer mee bezig, maar het heeft hun wel mede gevormd in wie zij zijn en wat zij doen. Omgekeerd hebben zij deze kerk gevormd en letterlijk organisch laten groeien.

Ik zag het een beetje als Eirene. Kort naar de 2e wereldoorlog zijn er een groot aantal ideeën geplant en dit geheel is bijeen gehouden door een stevig frame, de organisatie. De studenten en jongeren van destijds zijn uitgezwermd gevormd mede door hun bijdrage aan Eirene. Het resultaat van hun inspanning staat er nog, zoals met de kerk in Pappenheim, zo hebben zij Eirene neergezet, uitgegroeid en vertakt als het is. We zijn nog steeds bezig en gaan door zolang er geld en energie voorhanden is. En zoals dat in de natuur gaat, soms is er een rijke periode met veel groei en oogst, soms is er een mindere. Het zei zo, maar de vergelijking wilde ik toch even met U delen. En laat deze Weidenkirche dan een symbool zijn voor hoe iets kan groeien en bloeien.

Paul

VAN DE VOORZITTER

Beste lezer van de Eirene Nieuwsbrief.

Af en toe komen we weer tot leven.
Zo heeft het bestuur alweer gewoon rond de tafel zittend, vergaderd.

Dat was een goed idee: je ziet elkaar weer, je spreekt weer tot iemand, je reacties worden waargenomen, omdat er iemand aan de andere kant van de tafel zit. Dat had ik niet tijdens de laptop-sessies, hoe interessant ook.

Ik heb er veel van geleerd. Het aantal verbazingwekkende momenten waren bijna niet te tellen. Zo zat ik met een gehele groep mensen te vergaderen, zo gingen we in groepjes uiteen. Dan weer was er een één op één gesprek, dan weer op een andere manier.

Ik heb er van genoten, misschien omdat het nieuw is. Gelukkig ben ik individuele vrienden en kennissen blijven bezoeken en kon ze dus zien.

Maar als je na een jaar elkaar als bestuur weer persoonlijk ontmoet, dan vind ik dat een beleving.

We hebben het uitgebreid over Bosnië gesproken. Er zou een overleg plaatsvinden, maar dat kon van daaruit nog niet, dus werd het een elektronische ontmoeting. Er wordt daar aan een plan gewerkt om het project over een tijdje op eigen benen voort te zetten.

Dat bracht ons op de vraag, hoe gaan wij als Eirene de toekomst in en met welke projecten?

Wij gaan daar de volgende vergadering verder over denken.

Dat hebben we een aantal jaren geleden ook al gedaan, maar toen had het met ons geld te maken. Nu gaan we onze ogen en oren richten op onze toekomst eventueel met een andere vredesorganisatie. Dit plan is niet nieuw, maar dat heeft niet tot een bevred(i)-gend resultaat geleid.

De meeste vredesgroepen zijn klein, met oudere leden en zijn niet meer actief gericht, maar blijven op hun geld zitten. Die groepen zoeken wij niet.

Eirene is een actieve vredesgroep die met projecten werkt.

Daar zetten we op in.

Daar willen we ook mensen bij zoeken. Het liefst jongere mensen. Als u familieleden heeft die met ons willen meedenken, laat het ons weten. Op alle fronten zijn uw ideeën zijn altijd van harte welkom.

Ik wens u veel leesplezier.

Namens het bestuur,
Harry Schram, voorzitter.

DORPJE ERGENS IN DE HEUVELS

Tot mijn 8e woonde ik bij mijn oom, oma en opoe in een klein dorpje in het voormalige Joegoslavië. Mijn ouders waren gescheiden en mijn moeder was via een uitzendbureau voor een paar jaar naar Nederland gegaan om geld te verdienen voor haar familie. Ik heb er een fantastische tijd gehad. Maar het verhaal gaat niet over mij maar over mijn oom, Braca (uit te spreken als Bratsa)

Nu inmiddels 80, krakkemikkig, met staar, en een tumor in zijn buik. Nee het wordt geen zielig verhaal, maar één van bewondering.

Hij heeft deels mij groot gebracht, deels mijn opoe verzorgd die van haar 68e tot haar overlijden op haar 98e blind was en ook nog gezorgd voor mijn oma die dement was. Daarbij nog zijn 3 hectare land bewerkt en in een fabriek zakken kunstmest gedragen. Dag in dag uit.

We zien elkaar jaarlijks een paar keer. Soms ga ik ook met Nederlandse gasten naar hem toe. Zoals een aantal jaren geleden met Paul, onze u welbekende penningmeester en oud voorzitter en Otmar, van Eirene internationaal uit Duitsland.

Met mij als tolk verloopt de communicatie erg makkelijk.

Wat mijn gasten, en inmiddels zeer goede vrienden, vaak verbaasde was hoe, Braca wonende op een klein dorpje ergens achteraf, zo goed op de hoogte is van de internationale politiek. Met Otmar wist hij zeer onderhoudend over Merkel en Schmidt te praten en met Paul over de stand van de Nederlandse politiek. Maar ook andere gasten die met mij mee waren naar hem, kregen de meest belangstellende vragen over hun leven. Over zijn leven praat hij ook, maar ook al is dit leven hard geweest en is dat het nog steeds, ik heb hem nooit horen klagen. In de jaren 80 kon hij ook naar Nederland, maar hij koos ervoor om op zijn dorpje te blijven. Trots op zijn plekje.

Hij weet nauwkeurig de vinger op de zere plek te leggen van een land, belt gelijk als hij hoort dat er in Limburg een overstroming is en doet volop mee in de discussie over het vaccineren.

Zijn eerste prik heeft hij in januari van 2021 gehad en in augustus inmiddels de booster prik. Hij oordeelt niet over anderen die de keuze maken om zich niet te vaccineren, maar maakt zijn eigen afwegingen. Verbaast zich over de politieke keuzes van vaccinaties in verschillende landen en de desinformatie. Hij zou zo uw buurman kunnen zijn toch? Maar nee, hij woont echt op het kleine dorpje in Servië, in een klein bescheiden huisje met zijn vrouw, verzorgt zijn schapen en plukt met de hand de hectare maïskolven van het land. Zijn toegang tot de wereld is de tv.

Ik vraag mij wel eens af of ik met mijn eigen gezin wel zo bescheiden kan leven. Zeker nu Sinterklaas en de kerstdagen in volle gang zijn en de pakjes binnenkomen. We zijn echt wel bescheiden, maar zitten toch ook wel in de flow van de alledaagse samenleving in Nederland. De vraag rijst altijd bij mij; denk ik wel voldoende aan mijn gezin, mijn familie, mijn vrienden? Denk ik wel voldoende aan mijn eenzame buurman, aan mijn collega die thuis zit vanwege de corona maatregelen?

Ik doe oprecht mijn best, maar denkend aan Braca en zijn leven twijfel ik soms.

Hij, in de winter soms helemaal ingesneeuwd, maakt zich zorgen om de medemens, ook al woont deze in het vele malen rijkere Nederland.

Ik wens u oprecht het beste, niet alleen voor de feestdagen, maar voor altijd.

En het huisje op het kleine dorpje, blijft voor altijd in onze familie, daar zorg ik voor.

ANNA IN DUBIO OVER STUDIEKEUZE

Een paar weken geleden, op 6 november, zat ik met vier jongens en mijn vader in de auto, op weg naar Nijmegen. De avond ervoor had ik me op het laatste moment nog ingeschreven voor extra voorlichtingen; het was namelijk tijd voor de Bachelor Open Dag van de Radboud Universiteit Nijmegen (een hele mond vol). Ik zit dit jaar in 6 vwo, en kan dus volgend jaar aan een studie beginnen. Dat is dan ook het plan, want een tussenjaar is voor mij niet persé nodig.

Ik zat er al een tijdje aan te denken om te gaan studeren in Nijmegen. Het is namelijk dicht genoeg bij mijn woonplaats, waardoor ik in ieder geval het eerste jaar thuis zou kunnen wonen. En aangezien ik het thuis veel te leuk vind om nu al weg te gaan, is dat dan ook waar ik naar op zoek ben.

We zaten dus in die auto, op weg naar de universiteit. Ik wilde in ieder geval naar twee voorlichtingen toe: Geschiedenis en Politicologie. Dat waren namelijk (na lang twijfelen en afwegen) mijn top twee studiekeuzes. Verder zou ik nog naar "Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie" en naar Nederlandse Taal en Cultuur gaan kijken. Ik had ze al van mijn lijstje geschrapt, maar ik had toch tijd op te vullen.

Toen we op het gebouwencomplex aankwamen was het even zoeken naar de juiste locaties. De jongens (mijn broertje en zijn vrienden) gingen allemaal naar bèta-studies kijken, terwijl ik me juist op alpha-studies aan het oriënteren was. Daarom ging mijn vader met mij mee. Ik wou eigenlijk ook helemaal niet alleen gaan; dat vond ik veels te spannend.

Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie was niks voor mij. Er lag teveel focus op het gedrag van mensen in de maatschappij, en het was me iets "tè". Hetzelfde gold voor politicologie, al leek me dat eerst best wel leuk. Het was voor mij te theoretisch en stiekem een beetje saai. De geschiedenis-voorlichting was inspirerend. De man die de voorlichting gaf was heel gepassioneerd, en motiveerde om voor Geschiedenis te kiezen. Toch voelde het alsof er iets niet klopte al leek de studie me best leuk. Dat kwam door het volgende: mijn impulsieve keuze om toch naar Nederlandse Taal en Cultuur te gaan.

Ik begon de dag met deze voorlichting, en laat me eerlijk zeggen: ik ben een beetje verliefd geworden op de studie. Ik houd ontzettend veel van lezen en taal, en deze studie biedt dat zeker aan. Het is opgesplitst in drie delen: Taalkunde, Literatuur en Communicatie. Ik heb niks liever dan dat! Lezen, schrijven en spelen met taal is zeg maar echt mijn ding ;) Er is nog een voordeel aan deze studie: er zijn gemiddeld 25 t/m 35 eerstejaars studenten.

Het is dus een kleinschalige studie, en dat ligt me wel. Hoe minder mensen, hoe meer aandacht voor het individu en elkaar! Dat is ook een plus-factor voor het kiezen van deze studie.

Mijn eerste twee opties hebben het dus duidelijk niet gehaald tegenover Nederlands. Niet dat ze afschuwelijk of stom zijn; Nederlands is gewoon veel leuker! Ik merk dat ik me na de open dag een stuk zekerder ben gaan voelen. Het is een goed gevoel een doel te hebben om naartoe te werken, en zeker een doel waarvan je weet dat je er plezier uit gaat halen. Het creëert in zekere mate een gevoel van vrijheid!

Op weg naar de titel van Neerlandicus.

KERSTGROET UIT BOSNIË

We zitten alweer in de laatste maand van het jaar. Een jaar dat opnieuw werd getekend door de Covid-19 pandemie, met daarbovenop oplaaierende spanningen in de Westelijke Balkan. Het bevestigde (helaas) het belang van een netwerk ter bevordering van geweldloze communicatie. Gelukkig zijn hierin het afgelopen jaar grote stappen gezet. In dit artikel geef ik een overzicht van de activiteiten van het netwerk het afgelopen jaar.

Dit jaar heeft het netwerk echt haar vorm gekregen. De eerste helft van dit jaar hebben de coördinatoren van het project Marica, Selma en Ivana zich hard ingezet voor het uitbreiden van hun netwerk. Ze spraken met een groot aantal organisaties die zich inzetten op vergelijkbare thema's en individuen die zich bezig houden met geweldloze communicatie. Ook organiseerden ze verschillende bijeenkomsten voor (nieuwe) leden van het netwerk om de banden te versterken.

Door deze investering in het uitbreiden van de contacten is het netwerk niet alleen gegroeid, maar zijn er ook nieuwe samenwerkingen aan gegaan met organisaties waarin ze de handen ineen slaan om ideeën uit te wisselen, van elkaar te leren en samen op zoek te gaan naar financiering. Dit versterkt de bestaanszekerheid van het netwerk.

Naast het uitbreiden van het netwerk haalden ze dit jaar ook hun eerste projectfinanciering binnen gehaald voor het project: "Safe children in an unsafe environment". Dit programma focust zich op jongeren in Tuzla en werkt aan het ontwikkelen van een programma om bij te dragen aan hun emotionele weerbaarheid en sociale competenties aan de hand van het geweldloze communicatie model. Het project loopt tot december waarin nu al ruim 17 workshops zijn gegeven. Het project draait voor een groot deel op jongeren die zich als vrijwilliger inzetten en zo niet alleen zelf getraind worden maar dit later ook weer door kunnen geven aan andere klasgenoten.

Een andere mijlpaal dit jaar is de officiële publieke lancering van het geweldloze communicatie netwerk.

Dit evenement was meerdere malen uitgesteld i.v.m. de Covid-19 maatregelen en vond nu plaats op 5 november. Helaas was het voor ons vanuit Eirene nog steeds niet mogelijk om naar Bosnië af te reizen om het evenement bij te wonen, en nam namens on Dejan online deel. Tijdens het evenement werd het netwerk gepresenteerd en werd er een ronde tafel gesprek gevoerd over geweldloze communicatie en waarom hier een gebrek aan is in Bosnië.

Al met al een bewogen jaar. Ik heb zelf vanuit Den Haag met veel bewondering gekeken naar het doorzettingsvermogen van Marica, Selma en Ivana. Alle drie doen ze dit naast hun baan als docent wat veel druk op ze legt met daarbovenop een falend Covid-19 beleid vanuit de overheid wat vrijwel iedereen in Bosnië persoonlijk heeft geraakt. Daarnaast lijken de olopemde politieke spanningen angstig veel op wat er gebeurde in de jaren 90. Desondanks werd er met veel passie en enthousiasme door gewerkt en heeft het netwerk dit jaar echt een solide basis gekregen.

Hopelijk brengt de kerst een moment van bezinning naar Bosnië waarin de politiek leiders eens goed kunnen reflecteren op de gevaarlijke weg die nu wordt ingeslagen. Gelukkig zijn er velen zoals Marica, Selma en Ivana die er alles aan doen om meer liefde en vrede te verspreiden in de regio. Daarom is het zo belangrijk dat we deze initiatieven blijven ondersteunen.

Het NVC netwerk, en ikzelf wensen u allen een hele fijne kerst toe dit jaar en een gelukkig nieuwjaar!

Aicha Chaghouni – Algemeen bestuurslid Eirene

GIFTEN

Beste mensen,

Dit schrijven, is bedoeld om u te vragen Eirene met een extra gift te willen gedenken. Ik moet er dan snel bijzeggen: dat doen velen van u ook al, en ik denk er dan meestal bij, met plezier.

Dat is ook goed, want ons geld komt goed terecht. We smijten het niet over de balk en potten het ook niet op. Tegen de tijd dat we geen geld meer hebben, hopen we dat het werk zichzelf voortzet, zonder onze financiële ondersteuning.

Ik denk dat het weer tijd wordt meer samen met andere vredesorganisaties samen te werken. We zijn immers allen bezig met Vredeswerk.

Bovendien zitten veel van onze zusterorganisaties met de vraag: wat doen we met ons geld nu we weinig leden hebben, of als we ons moeten opheffen?

Eirene heeft vele pogingen ondernomen om samen te werken met andere organisaties. Of zij zijn er nog niet rijp voor, of zij zijn bang dat hen iets wordt afgenomen, maar het lukt ons niet om samen verder op te trekken.

Het enige dat wij steeds weer horen is, dat zij allen op zoek moeten naar hoe nu verder?

Nu, daar zijn wij mee bezig.

Met onze projecten willen wij verder gaan en daar blijft dan geld voor nodig.

Tot nu toe gebruikten we hier een acceptgiro, waardoor U eenvoudig per post een bijdrage over kon maken. De banken ontmoedigen het gebruik van acceptgiro's door voor het gebruik daarvan steeds hogere kosten in rekening te brengen. Voor ons is daarom het moment aangebroken af te gaan stappen van het gebruik van acceptgiro's. U kunt uw bijdrage middels een overschrijving of internetbankieren aan ons doen toekomen.

Nog even ter herinnering de bankgegevens:

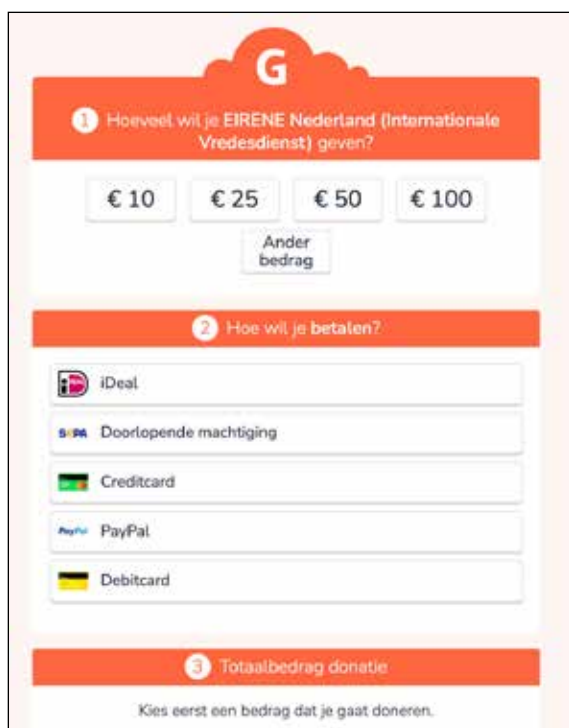
Stichting vrienden van Eirene in Nederland
Te Amersfoort
NL29 INGB 001 8566 60

Uiteraard kunt U ook eenvoudig overstappen op incasso door de penningmeester. Neem hiervoor contact op via Eirene.peningmeester@gmail.com of 06-30383961. U kunt het dan niet meer vergeten en het gaat als vanzelf.

Wij horen graag van u.

Harry Schram, voorzitter.

Of doneer eenvoudig online via: eirene-nederland.org/online-doneren

DONEER EENVOUDIG ONLINE VIA: WWW.EIRENE-NEDERLAND.ORG

Colofon

Vanuit een principe van actieve geweldloosheid ondersteunt EIRENE op het noordelijk en zuidelijk halfrond initiatieven, die zich voor geweldloze conflictoplossing en een duurzame en rechtvaardige ontwikkeling inzetten.

EIRENE Nederland is onderdeel van EIRENE Internationaal.

IBAN: NL29INGB0001856660
t.n.v. EIRENE Nederland te Bilthoven
(giften zijn aftrekbaar van de belasting)

Postadres: Schimmelpenninckkade 30
3813AE Amersfoort
Telefoon: 06 - 23 21 26 39
Email: info@eirene-nederland.org

Website: eirene-nederland.org
Facebook: facebook.com/EireneNL
Twitter: [@EireneNL](https://twitter.com/EireneNL)
You Tube: youtube.com/user/EireneNL

EIRENE-nieuws verschijnt 4x per jaar

Redactie: Dejan Savic en Linda de Veen
Lay-out: Egbert Scheffer (egbertegd.nl)

Scan de QR-code
met je smartphone